

Hospodářství ČR

mu na západě má výroba osobních automobilů, elektrických přístrojů, strojů a zařízení (opírajících se ve dle nových investic o marketing na exportních trzích), popřípadě výroba zakládající se na tuzemských surovinových trzích jako dřevozpracující průmysl a výroba skla, keramiky a stavebních hmot a výroba plastů. Významnou roli v růstu výroby sehrál tzv. zušlechťovací styk, když levná pracovní síla a volné kapacity byly výhodné pro kalkulace západních podnikatelů. Růst průmyslové výroby podporoval i vývoz elektrické energie. Produkce vysloveně orientovaná na tuzemský trh (potravinářský průmysl) docílovala jen nízkých přírůstků. Propad výroby pokračoval v kožedělném a textilním průmyslu, který cenově nestačil konkurovat východoasijským výrobcům levné obuvi a textilu. Již několikaletá evropská krize hutního průmyslu postihla i českou výrobu kovů a kovodělných výrobků. V roce 2001 až 2003 přestala hutní výroba klesat. Přes slušný nárůst v posledních čtyřech letech nedosáhla průmyslová výroba ještě úrovně roku 1990, zejména pro ztrátu trhů a neobnovení odbytu v Rusku. Proti kladnému saldu obchodní bilance s ním před rokem 1990 současné pasivní saldo dosahuje 49 mld. Kč (ropa, plyn).

Průmyslová výroba v roce 2003 celkem vzrostla o 5,8 % ve srovnání s rokem 2002. Odvětvová struktura průmyslové výroby se začíná postupně měnit ve prospěch strojírenského a elektrotechnického průmyslu. Signalizovaná nová výstavba a rozšiřování některých kapacit v tomto odvětví dávají šanci, že se tento trend udrží i v dalších letech. Podle podílu hodnoty přidané zpracováním je v současné době nejsilnějším odvětvím v průmyslu s 28 % výroba strojů, elektrických a optických přístrojů a dopravních prostředků. Potravinářský průmysl se na ní podílí zhruba 13 %, zpracování ropy, chemický a farmaceutický průmysl, gumárenský a plastikařský průmysl 15 %. Na 16 % poklesl podíl výroby kovů a kovových přístrojů. Výroba elektřiny, vody a plynu se podílí 9 %, textilní, oděvní a kožedělný průmysl 5 %, dřevozpracující, papírenský a polygrafický průmysl 5 % a průmysl stavebních hmot, skla, keramiky a porcelánu 5 %. Dobývání nerostných surovin se podílí na přidané hodnotě více než 3 % a ostatní odvětví průmyslu (nábytek, sběr surovin atd.) 3 % (Tab. č. II/19).

Tab. č. II/19

Vývoj průmyslové výroby (meziroční přírůstky v %)

	1999/98	2000/99	2001/00	2002/01	2003/02
průmyslová výroba celkem	-3,1	5,4	6,5	4,8	5,8
dobývání nerostných surovin	-12,1	9,2	1,6	0,3	0,5
potravinářský průmysl	-0,7	-3,0	0,6	3,5	2,8
textilní a oděvní průmysl	-13,0	11,9	2,1	-1,4	-2,8
kožedělný průmysl	-4,2	-19,9	-18,2	-27,3	-19,3
dřevozpracující průmysl	2,7	15,3	5,5	6,1	5,7
papírenský a polygrafický průmysl	0,7	1,6	1,1	2,8	9,5
koksování, raf. a zpracování ropy	-13,1	-1,3	20,2	3,8	3,6
chemický a farmaceutický průmysl	-1,4	-2,3	3,2	0,3	7,0
gumárenský a plast. průmysl	10,1	15,5	11,6	18,6	13,8
průmysl skla, keramiky a stav. hmot	2,3	5,3	4,1	4,0	5,7
výroba kovů a kovodělných výrobků	-12,2	-3,2	4,2	-1,0	4,5
výroba strojů a zařízení	-5,9	9,8	17,2	2,6	6,4
výr. elektrických a optických přístrojů	22,8	11,6	29,5	27,5	2,9
výroba dopravních prostředků	-5,4	18,4	2,8	3,3	12,4
výroba elektřiny, plynu, vody	-3,8	7,0	1,3	0,2	8,9